

Raadsstuk 39/2008
B&W datum 5 februari 2008
Sector/Afd SBA
Reg.nr(s) 2008/123996

Onderwerp **Beantwoording vragen inzake overdracht van archiefmateriaal**

Aan de Raad der gemeente Haarlem

Ingevolge het bepaalde in artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergadering van de gemeenteraad stellen wij u hierbij in kennis van de op 21 januari 2008 bij ons college ingekomen vragen van de heer P.G.M. Elbers en het door het college gegeven antwoord.

De burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

Van: Pieter Elbers SP raadslid te Haarlem
Aan: het College van Burgemeester en Wethouders
Datum vrijdag 15 januari 2008
onderwerp:

Geacht College,

Kan de brandweer in 2008, zo maar, zijn eigen geschiedenis opruimen?
Die vraag stelde mij telefonisch op vrijdagavond j.l. Joop Giezen uit de Gijsbert van Amstelstraat 133,

Hij vervolgde:

"Ze moeten kennelijk van die oude spullen uit de geschiedenis van de laatste eeuwen af want ze hebben de ruimte nodig: een container vol is al gegaan naar de opslag van het nationaal brandweermuseum in Hellevoetsluis."

"En nu moeten ze van de inventaris af van het oude spuihuis in de Pijlslaan. Het gaat om het Oude Spuihuis in de Pijlslaan met waardevolle spullen uit de oude historie van de Haarlemse brandweer, als een brandspuit van Droste, nota bene twee of drie echte van Marum-sputen, oude helmen, randemmers van leer en metaal en nog veel meer"

"Ze hebben nu aan mijn zoon, die brandweershulpmiddelen verzamelt, gevraagd of hij interesse had in de inventaris." " De brandweer vertelde dat wat ze niet kwijt kunnen de schrootbak in gaat. Hij maakt zich daar zorgen over."

Zijn zoon, woonachtig in Weesp, en van beroep brandwacht (bij de BV Ridderinkshof) is een bekende verzamelaar van brandweer hulpmiddelen uit Haarlem, (vbhh)". Zie <http://www.vbhh.nl/> Hij staat ook op grote beurzen om die

waardevolle brandweershulpmiddelen uit de geschiedenis te laten zien. Niet om te verkopen maar om te laten zien op een opslagruimte van 60 vierkante meter. Mensen hebben veel interesse in die oude voorwerpen van de geschiedenis van de brandweer Hij heeft die spullen allemaal op zijn zolder en op een opslagruimte in Dronten. Maar er kan niets meer bij.

Mijn vragen:

1. Kan de brandweer zo maar in 2008 zijn eigen geschiedenis opruimen?
2. Is er geen belangstelling voor dit publieke cultureel historisch erfgoed in Haarlem bij de vele verenigingen die zich bezig houden met het cultureel erfgoed van de stad?
3. Als het stadsbestuur omhoog zit met deze historische voorwerpen kan het dan niet beter opgeslagen worden in het veilige fort van Spaarndam of het oude munitiedepot te Spaarndam?
4. Is er een beleid in Haarlem in geval van opruiming van oude mogelijke waardevolle voorwerpen en archieven en is er een meldingsplicht?
- 5 Worden deskundige en kenners bij dit beleid betrokken om te voorkomen dat waardevol historisch erfgoed op de schroothoop komt?
- 6 Is het een idee om in het cultureel jaar 2008, een jaar van samenwerking van alle brandweerkorpsen in de hele regio een expositie door de brandweerlieden te laten maken waarbij het aanwezige cultureel erfgoed (van 300 jaar aan hulpmiddelen voor de brandweer) kan worden getoond aan het publiek. Een tentoonstelling waarvoor naar de mening van de SP grote publieke belangstelling zal bestaan?

Met vriendelijke groet,

Pieter Elbers raadslid gemeente Haarlem.

Aan de heer P.G.M. Elbers
lid van de gemeenteraad
Beveland 69
2036 GP Haarlem

Onderwerp:
Beantwoording vragen inzake
Overdracht van archiefmateriaal

Uw brief van:
15 januari 2008

Geachte heer Elbers,

Maandag 21 januari 2008 heeft u zes schriftelijke vragen voorgelegd aan het college van B&W van Haarlem inzake de overdracht van archiefmateriaal en historisch materieel van Brandweer Haarlem. U sprak uw zorg uit over de wijze waarop er met historisch van de brandweer wordt omgegaan. Graag geven wij u daarop de volgende antwoorden.

1. Kan de brandweer zo maar in 2008 zijn eigen geschiedenis opruimen?

Antwoord

Brandweer Haarlem beschikt over een bijzondere historische verzameling cultureel erfgoed, waaronder een tweetal historische hulpvoertuigen, vele objecten, documenten en oude foto's, die inzicht geven in de geschiedenis van de brandweer in het algemeen en in het bijzonder van Brandweer Haarlem. Het meest zichtbare onderdeel van de collectie is de vaste expositie in de hal van de brandweerkazerne aan de Zijlweg. Daarnaast staan er in de uitrukhal een tweetal historische voertuigen. Het leeuwendeel van het archiefmateriaal en overig historisch materiaal zoals jassen, spuiten, borden ligt onder zeer matige bewaarcondities opgeslagen op de zolderverdieping van het magazijn naast de uitrukhal en het onverwarmde, voormalige spuihuis aan de Pijlsaan. Nadeel van deze vorm van opslag is dat het materiaal ernstig te lijden heeft door schade als gevolg van grote temperatuurwisseling, wisselende luchtvochtigheid en schade door daglicht. Omdat het beheer van historisch materiaal en materieel geen kerntaak van de brandweer is, is onlangs besloten het materiaal en materieel zo veel mogelijk op een betere manier te beheren, te weten bij het Noord-Hollands Archief te Haarlem en Nationaal Brandweermuseum te Hellevoetsluis.

2. Is er geen belangstelling voor dit publiek cultureel historisch erfgoed in Haarlem bij de vele verenigingen, die zich bezighouden met het cultureel historisch erfgoed van de stad?

Antwoord

Uiteraard is er zowel in Haarlem als op landelijk niveau belangstelling voor historisch erfgoed van Brandweer Haarlem. Daarom is november 2007 contact geweest met de archiefinspectie van het Noord-Hollands Archief (NHA) te Haarlem. De directeur van het NHA gaf in een brief half november jl. aan blij verrast te zijn met het feit dat de brandweer op eigen initiatief contact opnam met het Archief, te meer "omdat het nog maar al te vaak gebeurt dat bijzondere en/of waardevolle historische collecties aan de straat of zelfs nog erger bij het oud vuil worden gezet". De archiefinspecteur heeft een inventarisatie van het beschikbare materiaal gemaakt en onder meer geconstateerd dat er bij de brandweer onder meer meldregisters van branden aanwezig waren uit de 1^e helft van de 20ste eeuw, alsmede notulenboeken van brandmeesters. Beide bronnen vallen onder de Archiefwet 1995. Een ander deel van de historische verzameling was in eigendom van personeelsvereniging De Tien. In overleg met de HDK-directie en met toestemming van personeelsvereniging De Tien is besloten om het archief- en beeldmateriaal voor 1 januari 2008 over te dragen aan het Noord-Hollands Archief te Haarlem, waar het op een betere wijze kan worden geconserveerd en ook voor een breder publiek kan worden ontsloten. Inzake overige historische voorwerpen adviseerde de Archiefinspectie om deze zaken in bruikleen over te dragen aan de Stichting Nationaal Brandweer Museum te Hellevoetsluis. Het Nationaal Brandweermuseum kwam tot stand in de jaren 1917 – 1926 en is sinds 1962 gevestigd in het vroegere Groot Magazijn en de Kuiperij van de voormalige Marinehaven Hellevoetsluis. Het overgedragen materiaal en materieel blijft derhalve publiek bezit. De veronderstelling van uw zegsman in uw brief d.d. 15

januari jl. dat materiaal dat men niet kwijt kan in de schrootbak laat verdwijnen is dan ook onjuist.

3. *Als het stadsbestuur omhoog zit met deze historische voorwerpen kan het dan niet beter opgeslagen worden in het veilige fort van Spaarndam of het oude munitiedepot te Spaarndam?*

Antwoord

Brandweer Haarlem erkent de grote waarde van haar historische materiaal en materieel, doch is geen archiverende beheersinstelling. Juist daarom is om advies gevraagd bij specialisten van het Noord-Hollands Archief. Vervolgens is conform dit advies gehandeld. De stichting Nationaal Brandweer Museum te Hellevoetsluis is naar ons oordeel een juiste plaats om materiaal van historische betekenis in bruikleen te geven.

4. *Is er een beleid in Haarlem in geval van opruiming van oude, mogelijk waardevolle voorwerpen en archieven en is er een meldingsplicht?*

Antwoord

Het gemeentelijk beleid van Haarlem is er op gericht om mogelijk waardevolle voorwerpen zoveel mogelijk te bewaren, conform de daarvoor geldende wetten en voorschriften. Brandweer Haarlem heeft conform deze afspraken gehandeld.

5. *Worden deskundige en kenners bij dit beleid betrokken om te voorkomen dat waardevol historisch erfgoed op de schroothoop komt?*

Antwoord

Brandweer Haarlem heeft in nauw overleg met de Archiefinspectie gekozen voor een weloverwogen overdracht van materiaal en materieel.

6. *Is het een idee om in het cultureel jaar 2008, een jaar van samenwerking van alle brandweerkorpsen in de hele regio een expositie door de brandweerlieden te laten maken, waarbij het aanwezige cultureel erfgoed (van 300 jaar aan hulpmiddelen voor de brandweer) kan worden getoond aan het publiek? Een tentoonstelling waarvoor naar de mening van de SP grote publieke belangstelling zal bestaan.*

Antwoord

Het gemeentebestuur vindt dit een goede suggestie, maar twijfelt bij de uitvoerbaarheid gezien de hoge kosten. Zoals u weet, bevindt Brandweer Haarlem zich in een veranderingsproces, waarbij men van gemeentelijke overgaat naar een regionale brandweer voor Kennemerland. Alle inspanningen zijn er de komende tijd op gericht om deze overgang zo goed mogelijk te laten verlopen. Daarnaast zijn er vooralsnog geen extra middelen beschikbaar om een dergelijke expositie te organiseren.

39/2008

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
drs. W.J. Sleddering

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders